Äldrerådet 29.10.2026 § 48

§ 48

Givande av utlåtande om budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 samt om förslagen till ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för 2027

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Johanson Hanna
Jansson Hermanni

Beslutsförslag

Äldrerådet beslutar

1. ge sitt utlåtande till välfärdsområdesstyrelsen om budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 samt om förslagen till ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för 2027 och

2. justera protokollet för detta ärendes del vid sammanträdet.

Behandling

Vice ordförande Sjöblom föreslog att innehållet i kapitel 1.1 Välfärdsområdesdirektörens översikt ändras enligt följande:

I översikten konstateras att ”Endast genom modiga reformer kan vi säkerställa att tjänsterna också i framtiden är verkningsfulla, tillgängliga och ekonomiskt hållbara"

Äldrerådet instämmer i denna uppfattning och anser att det finns ett särskilt behov av att förbättra tillgången till vård och möjligheterna att få kontakt med primärvården, handläggningstiderna och klientvolymerna samt arbetet inom mentalvårds- och missbrukartjänsterna. Framgång inom dessa områden stärker västnylänningarnas förtroende för välfärdsområdets förmåga att värna om sina invånares välfärd.

Förslaget understöddes enhälligt.

Ledamot Huotari lämnade ett ändringsförslag till kapitel 2. Strategin och fullmäktigeperiodens mål:

"Äldrerådet betonar vikten av att följande mål uppnås och stöder arbetet för att nå dem:
punkt 6 (de äldres digitala färdigheter ska förbättras
i samarbete med bland annat organisationer och kommuner.)
och punkt 5 (Alla ska ha möjlighet att få tillgång till serviceboende
i rätt tid) byter plats med varandra”

Förslaget understöddes enhälligt.

Ledamot Huotari lämnade ett ändringsförslag till kapitel 2. Strategin och
fullmäktigeperiodens mål:

I punkt 7 (Vi stöder införandet av tjänster för äldre
av samma typ som seniorrådgivning.
ska ordet ”seniorineuvola" / "seniorrådgivning” ersättas med ”ikäneuvola” / "äldrerådgivning"
Ledamot Jääskeläinen understödde Huotaris förslag.

Ledamot Wikberg föreslog att följande formulering läggs till som punkt 11 i avsnitt 2. Strategin och
fullmäktigeperiodens mål:

”Mammografi ska erbjudas i Hangö enligt den tidigare modellen. En mobil mammografienhet kunde köra från Hangö till Ekenäs, och så att alla kvinnor från 75 års ålder kallas till undersökning.”

Andra vice ordförande Sjöblom föreslog att följande formulering läggs till som punkt 11 i avsnitt 2: Strategi
och mål för fullmäktigeperioden.

”Vid upphandling av mammografitjänster ska det beaktas
att tjänsterna ska vara tillgängliga för invånare i alla kommuner.”

Ordföranden frågade äldrerådet om förslagen kan godkännas enhälligt. Eftersom det inte kunde godkännas enhälligt konstaterade ordföranden att det förrättas en rådgivande omröstning i ärendet.

De som understödde andra vice ordförande Sjöbloms ändringsförslag skulle rösta ”JA”. De som understödde ledamot Wikbergs förslag skulle rösta ”NEJ”.

Vid den rådgivande omröstningen konstaterades att JA rösterna var i majoritet. Ordföranden konstaterade därför att andra vice ordförande Sjöbloms förslag skulle läggas till som punkt 11 i avsnitt 2. Strategin och fullmäktigeperiodens mål.

Ledamot Jäppinen föreslog att punkt 11 i avsnitt 2. Strategin och fullmäktigeperiodens mål formuleras enligt följande:

” Vid upphandling av screeningtjänster ska det beaktas att tjänsterna ska vara tillgängliga för invånare i alla kommuner."

Förslaget understöddes enhälligt.

Ledamot Jääskeläinen föreslog att punkt 10 i avsnitt 2. Strategin och fullmäktigeperiodens mål "formuleras enligt följande:

Välfärdsområdet och kommunerna ska bevilja understöd inom social- och hälsovården för pensionärsorganisationernas verksamhet i syfte att främja välbefinnande och hälsa samt minska ensamheten."

Ordföranden frågade äldrerådet om det är möjligt att komma överens om förslagen enhälligt. Eftersom det inte kunde godkännas enhälligt konstaterade ordföranden att det förrättas en rådgivande omröstning i ärendet.

De som understödde grundförslaget skulle rösta ”JA”. De som understödde ledamot Jääskeläinens förslag skulle rösta ”NEJ”.

Vid den rådgivande omröstningen konstaterades att JA-rösterna var i majoritet. Ordföranden konstaterade därför att stycket i grundförslaget kvarstår som punkt 10 i kapitel 2 Strategin och

fullmäktigeperiodens mål.

Beslut

Äldrerådet beslutade

1. ge sitt utlåtande till välfärdsområdesstyrelsen om budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 samt om förslagen till ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för 2027 och
2. justera protokollet i fråga om detta ärende vid sammanträdet.

Redogörelse

Västra Nylands välfärdsområde begär utlåtanden av påverkansorganen och nämnderna om budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 samt om förslagen till ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för 2027.

Bakgrund

Välfärdsområdesdirektören har den 21 oktober 2026 publicerat sitt förslag till budget för 2027 och ekonomiplan för 2027–2029. Välfärdsområdesstyrelsen kommer att anteckna förslaget för kännedom under sitt sammanträde den 26 oktober och skickar det vidare till välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté för behandling från den 30 oktober 2026. Välfärdsområdesstyrelsen har för avsikt att behandla budgeten och ekonomiplanen på sitt sammanträde den 23 november 2026 och välfärdsområdesfullmäktige på sitt sammanträde den 8 december 2026.

Som en del av förhandlingarna behandlas också de ändringar som föreslås i klientavgifterna inom social- och hälsovården. Klientavgifterna inom social- och hälsovården grundar sig på lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och förordningen som kompletterar den (912/1992). Välfärdsområdena kan, inom den ovannämnda lagens och förordningens ramar, besluta om de avgifter som tas ut för social- och hälsovårdstjänster. I lagen och förordningen fastställs maximibelopp för vissa avgifter, inkomstgränser och minimibelopp samt grunderna för avgifterna. Om inget maximibelopp anges får avgiften vara högst lika stor som kostnaden som orsakas av att tjänsten produceras.

Västra Nylands välfärdsområdets klientavgifter har justerats vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 9 december 2025 § 102. Välfärdsområdesfullmäktiges beslut kan läsas bakom den här länken.

Det föreslås ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för år 2027. Ändringarna grundar sig på de maximibelopp som har ändrats genom statsrådets förordning samt på ändringar som har beretts inom välfärdsområdet och som bedömts vara ändamålsenliga med tanke på tjänsterna.

Behörighet

Enligt lagen om välfärdsområden (611/2021) ska äldrerådet ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som äldrerådet bedömer vara av betydelse för äldre personer och med hänsyn till de tjänster de behöver. Äldrerådet ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 42 § i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen inrätta de påverkansorgan som anges i lagen om välfärdsområden och sörja för deras verksamhetsförutsättningar.

Bilaga

1 Äldrerådets utlåtande om budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 samt om förslagen till ändringar i klientavgifterna inom social- och hälsovården för 2027

Tilläggsmaterial

- Förslag till budget för 2027 och ekonomiplan för 2027-2029
- Förslag till ändringar av klientavgifter inom social- och hälsovården från och med 1.1.2027

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria